

Innovation in the Netherlands: Mission Impossible?

Drs. Maurice de Hond, CEO View/Ture bv

Mijn insteek is gebaseerd op mijn eigen ervaringen in het Nederlandse bedrijfsleven sinds 1970. Ik ben actief geweest binnen grote en kleine bedrijven en ben ook als adviseur van vele bedrijven opgetreden. In die periode heeft wereldwijd de ontwikkeling van technologie, met name ICT, een sleutelrol gespeeld bij innovatie binnen bedrijven. En juist op dat terrein lag mijn specialisme. De ontwikkelingen rondom internet de afgelopen 8 jaar waren een soort culminatie van het automatiseringstraject van de veertig jaar daarvoor. En ook op dat gebied heb ik in diverse hoedanigheid lang in het oog van de storm gezeten.

Ik moet helaas vaststellen dat de Nederlandse bedrijfscultuur weinig gericht –en wellicht ook weinig geschikt- is om te innoveren of innovaties snel toe te passen. De nieuwste technologie- zowel hardware als software- wordt nog maar zelden in Nederland ontwikkeld. En het gebeurt ook relatief weinig dat Nederlandse bedrijven in een vroegtijdige fase grootschalig gebruik maken van nieuwe hardware of software om daarmee nationaal of internationaal concurrentievoordeel te verkrijgen..

Ik stel daar de volgende oorzaken voor vast:

- Tot voor kort hield de top van het bedrijfsleven (evenals van de politiek en zelfs een deel van de wetenschappelijke wereld) zich ver van het zelf gebruiken van nieuwe technologie.
- Noch via de media, noch door eigen bezoek van de plekken waar het in de wereld gebeurde, werd men in Nederland goed geïnformeerd over de belangrijkste ontwikkelingen in het buitenland.
- De financiële wereld in Nederland is zeer conservatief en niet gericht op het meefinancieren van innovatie. Dat is ook goed te merken op de Nederlandse beurs.
- De Nederlandse overheid heeft geen aanjaagfunctie inzake het gebruik of toepassen van nieuwe technologie. (Investeerde via de Betuwelijn meer dan 5 miljard euro in een technologie uit 1839)
- Het poldermodel is geen goed model om innovaties toe te passen. Het is per saldo een model dat conserverend werkt. Innovatie vraagt leiderschap met het principe “ik val aan, volg mij”.
- Innovatie vraagt ook om helden die een voorbeeldfunctie voor anderen krijgen. De Nederlandse mentaliteit, ook zich uitdrukkend in de wijze waarop de Nederlandse media met potentiële rolmodellen omgaan, biedt geen ruimte voor deze rolmodellen.
- Door een combinatie van redenen is de Nederlandse onderwijswereld (inclusief de Universitaire wereld) geen plek waar men echt weet heeft en gebruik maakt van recente innovaties in de wereld. Zowel het beschikbaar materiaal, als de te leren stof, als veel van de betrokken onderwijsgeevenden incorporeren maar

heel weinig de nieuwste ontwikkelingen en zijn ook weinig gericht op het creëren van optimale condities voor innovatie. Dat komt enerzijds door de wijze waarop wij in Nederland het onderwijs hebben geregeld en anderzijds door de interactie met de overige vermelde factoren.

Vanzelfsprekend bevestigen de uitzonderingen de regel, maar al-met-al is het slecht tot zeer slecht gesteld met het innoverend vermogen van het Nederlandse bedrijfsleven. En ik vraag me af of er werkelijk een manier is om deze situatie binnen afzienbare tijd te doorbreken.